

Fondul scenei este completat cu un peisaj convențional de stînci, arbori și palmete, obișnuit icoanelor sau miniaturilor.

Deasupra întregii scene, pe două rînduri despărțite între ele, se află scris tot în tehnica «au repoussée», textul slav al antifonului 3, glasul 5, din duminica paștilor: $\text{ДА ВСКР1СН1ЕТ1К1 В1О1Р1К1 И РАС2Н2Д2Т2К2 СЕ ВРА3С3И3 ИЕР4О4 || И ДА БН5-ЖЕТ5 ОТ5 ЛНЦ6А ИЕР7О НЕНАБЕ8Д8ЕЩЕ8 ЕР7О10$ (Să învieze Dumnezeu și să se risipească vrăjmașii lui și să fugă de la fața lui cei ce-l urăsc).

Întocmai ca și textele evangheliilor, inscripția antifonului este scrisă în redacție sirbească: înlocuirea iusurilor cu S și E , un singur ier, cel moale; lipsa lui S — dacă în cuvîntul РАСН2Д2Т2К2 , și poate КРАСН , avem un з bătut pe dos — H pentru K ; iotizarea lui $\text{Е}7\text{О}$ în două locuri; trecerea lui — KH — în — KE —. Grafia prezintă unele forme ciudate ca acel r culcat, apropiat de scrierea greacă din sec. al XIII-lea — XIV-lea sau unele greșeli ale argintarului, care bate unele litere pe dosul plăcii în pozitiv, astfel că apar pe față inversate (H și Ц , poate З). De altfel, asemenea forme ortografice apar și la prima placă (H redat cu H în ВКАН1К , cu ligatura Н1К ; МАТ1И , ТОМА redat cu Т în loc de Ө). Împreună cu textele slave de pe prima copertă (este caracteristică forma sirbească Iovan în loc de Ioan), toate acestea trădează apartenența etnică a meșterului (sau a cărturarului care a redactat textul).

Scena «Învierii» este înconjurată de un chenar compus din două vrejuri cu noduri și semipalmete, înfășurate în spirală, formînd cercuri turtite ce amintesc motivul frontispiciilor I și II; ele sînt înălțuite și întrerupte la colțurile chenarului și la mijlocul fiecărei laturi de bulbi puternic reliefați. Desenul surprinde și aici prin neregularitatea lui, prin inegalitatea volutelor și a poziției bulbilor; se pare că artistul nu a folosit compasul și a căutat mai mult efectul decît precizia. Adesea la capete, spirele sînt înghesuite din lipsă de spațiu — cum am mai văzut și la figurile reprezentate în centru sau la cartușele cu texte — datorită lipsei unui traseu dinainte schițat. Motivul vrejului circular cu spirele împletite a avut o mare răspîndire în ornamentica bizantină, mai ales în miniatură, încă din vremea Paleologilor¹¹ și de aci în cea armeană din sec. al XII-lea — XIII-lea¹² și cea sud-slavă¹³. Cei opt bulbi ce decorează chenarul sînt așezați în colțuri și la mijlocul fiecărei laturi. Ei folosesc două motive ornamentale inegal distribuite: unul dintre ele apare la 5 bulbi, altul numai la 3. Primul motiv, format prin încrucișarea a două zale ovale alungite, petrecute una printr-alta, cu buline în locurile libere din interior și cu o floare de crin între brațe¹⁴, își găsește analogii în lumea balcanică a sec. al XII — XIII.

¹ H în loc de H .

^{2,3} Poate з bătut pe dosul plăcii de argint în pozitiv în loc de negativ.

⁴ P în loc de r .

⁵ H în loc de K și t .

⁶ Ц scris pe dos.

⁷ r are o formă aparte, ca un fel de p înclinat și cu bucla deschisă.

⁸ O în loc de KH .

⁹ Ligatura între A și t .

¹⁰ Ligaturi: AS , AP , AS , AT ; TK de 3 ori; iar în cealaltă inscripție, la numele apostolilor AB , AP , AK de 2 ori, HNA .

¹¹ J. Elbersolt, *La miniature byzantine*, pl. LXIX, nr. 3.

¹² S. Der Neresessian, *op. cit.*, fig. 11.

¹³ Vezi portalul bisericii de la Studenița.

¹⁴ Sp. Cegăneanu BCMI, III, 1910, p. 3—6, *Din odorele bisericesti ale Muzeului Național*. I. Barnea, *Tetraevangelul de la Căldărușani*, *ibid.*, XXXVII, 1944, p. 59, confundă acest motiv cu crucea formată din împletituri.